

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Συνοπτική έκθεσις τῶν πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1976

Πρὸς τὸν κ. Γενικὸν Γραμματέα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

Κύριε Γενικὲ Γραμματεῦ,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω Ὑμῖν συνοπτικὴν ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων τοῦ Κέντρου Ἐρεῦνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου κατὰ τὸ λήγον ἔτος 1976.

1. Ἐπερατώθη ἡ ἐκτύπωσις τῶν ὑπ' ἀριθ. 20 καὶ 21 τόμων τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Κέντρου περιεχόντων μελέτας ἀναφερομένας εἰς τὸ βυζαντινὸν καὶ μεταβυζαντινὸν δίκαιον.

2. Ἐπραγματοποιήθησαν ἐπιστημονικαὶ ἀποστολαὶ τοῦ Κέντρου εἰς Ἰταλίαν καὶ εἰς τὴν νῆσον Κέρκυραν. Τὰ ἀποτελέσματα ἀμφοτέρων τῶν ἀποστολῶν ὑπῆρξαν λίαν ἱκανοποιητικά. Οὕτω :

α) Εἰς τὴν Ρώμην καὶ δὴ εἰς τὴν Βατικανὴν βιβλιοθήκην ἐγένετο ἡ ἀντιβολὴ 200 φύλλων τοῦ ἡμετέρου χειρογράφου τοῦ περιέχοντος τὸν νομοκάνονα τοῦ Μανουὴλ Μαλαξοῦ ἐν τῇ ἀρχικῇ αὐτοῦ μορφῇ πρὸς τὰ ἐφθαρμένα φύλλα τοῦ κώδικος 2190 τῆς Βατικανῆς βιβλιοθήκης. Ἡ ἀντιβολὴ αὕτη ἦτο ἐξαιρετικῶς κοπιώδης διότι διενεργήθη δι' ὑπεριωδῶν ἀκτίνων.

Ἐκτὸς τούτου ἐν τῇ αὐτῇ Βατικανῇ βιβλιοθήκῃ, πέραν τοῦ δημοσιευμένου καταλόγου τῶν ἑλληνικῶν χειρογράφων αὐτῆς, ἠρυνήθησαν διακόσιοι τεσσαράκοντα δύο (242) χειρογράφοι ἑλληνικοὶ κώδικες (2403 - 2644) εἰς τοὺς ὁποίους ἐπεσημάνθη ὕλη ἐξόχως ἐνδιαφέρουσα διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἑλληνικοῦ μεταβυζαντινοῦ δικαίου.

β) Εἰς τὴν νῆσον Κέρκυραν συνεχίσθη ἡ ἔρευνα τῶν ἀξιολογωτάτων ἀρχείων τῶν νοταρίων, ἐμελετήθησαν δὲ εἰδικώτερον τὰ ἀρχεῖα τῶν νοταρίων Ἀλεξοπούλου Ἰωαννικίου (1507 - 1508), Ἀλεξάκη Ἀρσενίου (1513 - 1516), Κατωμέρη Γεωργίου (1555 - 1633), Φορτσίου Λεονάρδου (1544 - 1565), Τρούμπατη Δημητρίου (1561 - 1565), Χαμάλη Ἀλεξάνδρου ἱερέως (1549 - 1589), Κουβαρᾶ Νικολάου (1555 - 1582) καὶ Φρονίμου Μάρκου ἱερέως (1546 - 1570).

3. Ἐμελετήθη τὸ κρατῆσαν κατὰ τὴν περίοδον τῆς Γαλλικῆς κατοχῆς (1797 - 1799) σύστημα ἐκλογῆς διοικητικῶν καὶ δικαστικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῇ βάσει ἐγγράφων ἀποκειμένων εἰς τὸ Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον Κερκύρας. Τὰ πορίσματα τῆς ἐρεῦνης ταύτης θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὸν προσεχῆ 22ον τόμον τῆς Ἐπετηρίδος.

4. Ἐμελετήθησαν 78 ἐν συνόλῳ χειρόγραφα προερχόμενα ἐκ βιβλιοθηκῶν τόσοσιν τῆς ἡμεδαπῆς ὅσον καὶ τῆς ἀλλοδαπῆς περιέχοντα τὸν ναυτικὸν νόμον τῶν Ροδίων. Τὰ πορίσματα τὰ προκύπτοντα ἐκ τῆς συγκριτικῆς ταύτης μελέτης τῶν ἐν λόγῳ χειρογράφων θέλουν δημοσιευθῆ εἰς ἐκδοθησόμενον τόμον τῆς Ἑπειρηίδος.

5. Ἦρξατο καὶ προχωρεῖ μὲ ἱκανοποιητικώτατον ρυθμὸν ὁ σχηματισμὸς τοῦ καθ' ὕλην εὐρετηρίου τῶν βιβλίων καὶ περιοδικῶν τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Κέντρου.

6. Εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Κέντρου εἰσήχθησαν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς ἐκθέσεως πεπραγμένων τοῦ παρελθόντος ἔτους μέχρι σήμερον 196 τόμοι ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν καὶ ἀνάτυπα μελετῶν (ἀριθ. εἰσαγωγῆς 1911 - 2000). Ἐκ τούτων 84 ὀφείλονται εἰς δωρεὰν τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Παναγιώτου Ζέπου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16ῃ Δεκεμβρίου 1976

Ὁ Διευθυντῆς
Μ. Τουρτόγλου